Nr. 15. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercures si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 7 Mart. 23 Febr.

Se prenumera la postele c. r. si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Telegramu. Nascudu 4 Martiu (11 óre 55 minute inainte de amédiu, sositu la 12 óre 5 min.)

„Alegerea la Nascudu s'a finitu. Cu unanimitate se alesera cav. Alduleanu si capitanulu supremu Bohatielu. Toti alegatorii au tramisu dechiaratiune si protestu deadreptulu la Maiestatea S'a.

UNGARI'A. Pest'a 3 Martiu. (1 óra 50 min. d. amédia, sosita 2 óre 30 min. inse primite la mana numai dupa espedarea Gazetei.)

„Rescriptulu regescu cá responsu la adres'a casei deputatiloru tocma se ceti. Cuprinsulu lui e cu multu mai nefavoritoriu decatu se asteptá. Diet'a se arata fórte consternata. Neci unu aplausu.“ Dela cele disc in cuventulu de tronu nu se recede. I. V.

Pest'a 4 Mart. Rescriptulu r. cetitu eri ambeloru case cuprinde voinți'a imperatului de a restitui constitutiunea Ungariei, inse numai dupace se voru implini conditiunile, de care depinde poterea monarchiei si binele popóreloru. Pretinde, afara de necesitatea neomanatei consultari despre relatiunile comune, revisiunea legiloru din 1848, care dupa cuprinsulu loru sunt neacceptabile, precum art. III cu drepturile palatinului; restituirea municipialoru nu se concede inainte de revisiunea legiloru. Gard'a natiunala cá o sarcina de prisosu o reiépta si recomenda o corespondiatória revisiune si a altoru determinatiuni din legile din 1848.

Concta manus avidas fugient haeredis, amico
Quae dederis animo. Strabunulu Oratiu.

Brasiovu 6 Martiu. Gloria si onóre celoru, cari traiudu facu bine pentru natiune! Asta recompensa si mangaiere avemu a o impartasi si acum cá unu ecsemplu pentru cei, ce nu vrau, cá cu ecspicarea corpului se le ecspire si memori'a numelui. Ne aflamu ad. in placut'a pusetiune a publica urmatori'a multiamita pentru unu actu de daruire spre scopulu institutiunei publice la gimnasiulu romanu de aici:

„Nr. 7/1866.

Pré onorate Domnule capitanu!

Cu multu pretiuit'a chartia a Domniei-Vóstre din 18 Ianuarie a. c. ati binevoitu a incunosciintiá pe subscris'a Eforia despre predarea de 500 Napoleondori la manile Domniloru Radu Radoviciu, Radu Pascu si Andreiu Poppoviciu, meniti din marsanimositatea Domniei-Vóstre spre cumpararea unei realitati, care — dupa trecerea Domniei-Vóstre la fericirea eterna — se devina „Fundatiune Christoriana“, la gimnasiulu si scólele nóstre.

Preste totu pretiuite Domnule! In profund'a recunoscintia de care este subscris'a Eforia patrunsa — pentru repetitele binefaceri, cu care ati consideratu debil'a stare materiala a scóleloru nóstre, si anume a unicului gimnasiu romanu greco-resaritcanu din Transilvani'a; — declara si se obliga ca solemn si formalu, ca dispositiunea Dómniei-Vóstre, in predis'a chartia esprimata, o va esecutá in totu cuprinsulu ei, si intru tóte impregiurarile ou cea mai esacta acuratetia, si 'si esprima totudeodata pentru a cestu patrioticu si in adeveru crestinescu faptu cea mai cordiala multiumire, rogandu pe omnipotintele parinte cerescu se ve traiuita tóte darurile bune si se ve tiena inca multi fericiti ani, pana la cele mai adenci batranetie, in sanetate indeplina si in tóte bune, — éra pré pretiuitulu nume alu Domniei-Vóstre va straluci cá alu unui din cei eminenti patroni si binefactori; in eternu in analele scóleloru nóstre.

Brasiovu 2 Februarie 1866.

Efori'a scóleloru centrale romane de legea gr. orientala.

Damianu Datco, presiedinte.“

Repetitele binefaceri a le Domnului capitanu Christorianu pentru institutolu acesta ne face se lu resalutamu cu tóta reverinti'a, ca simtiulu Dsale pentru binele natiunei e unu simtiu nobilu si nutritu de cuvinit'a zelositate spre a insaltia binele ei, pe catu ei sta prin potintia. Fia cá ecsemplulu Dsale se atraga si alte animi marinimóse spre a consolida institutele de cultur'a generatiuniloru viitorie, pentrucá se nu ecspire, in eternu, precum nu va ecspira nici memori'a Domnului darnitoriu.

Brasiovu 5 Mart. Dumineca demanétu'a pornira de aci catra Vien'a Princ. Cusa dimpreuna cu Dómn'a si cu suit'a loru. Princes'a Maria Obrenoviciu inca porni acel'asi dromu. — Princ. Cusa dupa apromisiunea facuta va colucrá in strainatate pentru realisarea dorintiei natiunale, esprimate in divanulu ad-hoc de a primi unu principe straino, in catu s'ar paré, ca depunendu tronulu n'a depusu si grigi'a si voi'a de a ajutá la consolidarea statului Romanici pe calea acesta. —

Gratia imperatésca. Pentru alinarea vitregei sorti a celoru cercetati de fómete pe Campia a binevoitu regimulu Mai. S'ale s asemná 80.000 fl. Cine candu, cui voru imparti acésta suma? Se referésa natiunii cei ce au capatatu votorile dela romani cá incredintiari ai loru. —

In caus'a muntiloru revindicati din tienutulu Hatiegului.

Precandu noi nu scimu nimica, unii ne indoimu, ne tememu si speramu, ne reluptamu, altii si dormimu pe capataiu de nepasare despre sórtea muntiloru revindicati, éca dedui de o provocare a dlui Buda Imre in „Korunk“ Nr. 26 a. c. si „K. Közlöny“, care si bate joculu de tóte sperantiele si nimirile nóstre. Ecca asia: „Galutiu 20 Febr. Mai. S'a s'a indouratu a dá muntii asia numiti revindicati din tienutulu Hatieguiui inca in 1864 indereptu indreptatiloru proprietari respectivi, si acesti proprietari, precatu mi aducu amente in 5 Febr. an. tr. tienura o adunare numerósa si abdicara toti de venitulu propriu din munti, decidendu definitivu si nestramutatu, cá se nu impartiésca intre sine neci muntii neci venitulu loru, ci se remana cá proprietari in comunu si venitulu pentru totudéuna se se intórca numai spre scopuri natiunale, (??!) si mai antaiu si mai deaprópe au decisu, cá se se ajute scólele satesci din tienutulu Hatieguiui“ (care?). Unu venitu cam de 1500 fl. pe anu si mai bine, afara de venitulu padurilloru si fenatieloru nu e pucinu si merita atentiunea tuturoru Hatieganiloru. Pana acuma administrarea a fostu numai provisoria hotarita si incredintiata la 7 insi si manipulatiunea nemediulocita se incredintiase unei comisiuni numai de 3 barbati, si acum nesciendu-se, ca pentru ce primariulu comisiunii de 7 e si primariulu comisiunii de 3, si pana acum inca nu se scie, ce venitu au adusu patriei nóstre muntii aceia in 1-olu anu, acésta impregiurare a datu ocasiune din multe parti la feliurile prepusuri. In fine Buda Imre cá proprietariu indreptatitu si cá membru din comisiunea de 7 provóca pre toti respectivii, cá in 10—12 se adune comitetele si se publice si adunarea proprietariloru, cá socotelele se se iè inainte si se se védia despre o mai buna manipulatia. Elu consulta, cá se vina si persóne mai practice la acea adunare, pentrucá fundamentulu e asiediatu atatu de bine, incatu pe longa manipulatiune buna se potu face lucruri mari. In fine nu póte retacé, ca primarele comisiunii nu a publicatu protocoliulu din 5 Febr. an. tr. prin diurnalele patriotice. — Ochi de Argus ne trebue la toti! — si resolutiune la lupta pentru binele nostru si alu patriei! —

— Asteptamu dela D. vicariu unu reportu despre tóta starea lucrului si pe ce temeiu se radime astfeliu de dispositiuni, pentruca noi pana acum nu vediuramu publicate inalte decisiuni despre restituirea muntiloru pomeniti. Cine, ce lucra pe suptu mana si nu pe facia? De ce taceti de acolo si lasati tóte se ve alunece din mani cá pastravii cei siovaieti. Hei Andreiu! Mai striga si din mormentu destéptate! — Acum cei alesi de petutindinea cá deputati or prin maioritati or prin minoritati, universitatea natiunei romane, se luati asuprava detoriinti'a a vighia si a destepta prin Gazeta pe poporu despre obiectele, cei privescu bunastarea lui in viitoriu. Cu toti se ne damu man'a colegialitatii, ca vomu lucra, lupta din resputeri spre a ne apera drepturile or si unde, si cele mai mici, cate ne competu cá natiune coegala. Ca cu noi, numai sesis, va fi Ddieu! —

Blasiu 20 Fauru 1866.

Activitate ori pasivitate? ori ambele?

De si din partemi erám de parerea, ca acest'a intrebare se se ventilese ceva mai tardioru, totusi fienduca barbatii de insemnatate si natiunei au inceputu de tempuriu cu pertractarea ei; spre a dá ocasiune catu de pucina spre lemurirea mai departe a lucrului, facie cu art. din „Gaz. Tr.“ Nr. 10 a. c.: „Motivele pentru activitate si in contra pasivitatii“ — am cugetatu cu cale a face si eu unele reflesiuni si a mai adauge la cele facute unele pareri individuali, cari se reducu la urmatóriele:

In acelu articlu Dlu auctoru barbatu, — cum se dà a se precepe din introducerea articlului, — de insemnatate si de anumite principii; recomenda natiunei activitatea, si asia pre catu credu nu numai impartasirea la alegerile di-tali, dara si in diet'a dela Pest'a. — Si acest'a basandu-se, — in catu potu culege in scurtu; — pre natur'a lucrului, cá in catuva se mai departamu reulu; pre pusetiunea nóstra: cá se nu se lucre de noi si fara noi; si pre acelea ca luandu monarchulu initiativ'a de organisare, romanii inca trebue se fia de facie, cá se ajutore pe monarchulu, si catu voru poté se cooperese, — si acest'a cu atatu mai vertosu; ca-ci in rescriptulu convocatoriu la diet'a din Pest'a s'ar fi reservatu apriatu autonomi'a patriei, si asia si derepturile nóstre natiunali in intregitatea s'a.

Propunerea si motivele ei premise formésa una parere insemnata si demna de consideratu, si purcediendu din convingerea auctorului, póte se aiba influintia convingatoria si asupra lectoriloru; din parte-mi inse, vedu ivindu-se in contrale urmatóriele dificultati, si anumitu:

La pasulu seau motivulu primu: mi punu intrebarea: carea e tient'a la carea nesuimu cu atat'a ostenéla si grigia? — este ca castigarea unoru inmunitati, esemtiuni etc.? candu aru fi acestea si eu asiu fi de parerea Dlui auctoru, ca-ce fiendu de facie ori si cum cu rogarea si compatemirea amu poté dora storce mai multu, déca nu s'aru aduce legi generali!

Credu inse, ca romanii acum nu ambla dupa inmunitati nu dupa favoriri estra; ci ambla pentru asecurarea natiunalitatii sale, cá adeca se fia in adeveru natiune cá si ori care din imperati'a austriaca, asia dara se nu fia altii si anumitu maghiarii natiunea propria disa, si romanii cu celelalte natiunalitati numai soiuri si

spendice subordinate interesului egemonisticu si natiuni nenatiuni; dicu ca eu credu, ca scopulu principale alu romaniloru acest'a este.

Indresnescu acum a intrebá mai de parte: ca dupa ce in privinti'a celoru materiale incatu credu eu se voru aduce conclusa dupa placulu maioritatii dietali din Pest'a, si acestea pentru tóte partile si popórale Ungariei; — consultu e, cá pentru aperarea tesaurului nostru celui mai scumpu alu vietii natiunali lasandu patri'a nóstra se alergamu inaintea unei diete, carea atatu in membrii sui singurateci catu si in corpore, — la verificari si la proiectulu de adresa, — arata si a aratatu, ca de natiunalitati coegali nu voiesce se scia una data cu capulu? Consultu e cá natiunea romana in sene ori prin representantii sui se merga si se cére grati'a unei maioritati magiare, carea in proiectulu de adresa ne considerandu multimea popóraloru de alte natiunalitati in Ungari'a, totusi numai in numele natiunei politice si maghiare vorbesce? consultu e cá romanii esindu din patri'a loru Transilvani'a unde ori si cum impunu barem cu pusetiunea si numerulu, se mérga in diet'a dela Pest'a, a carei elita a compusu unu proiectu de adresa, — la cuventulu de tronu, in care e accentuata necesitatea impacarei natiunalitatiloru, — in carele cestiunea grava a natiunalitatiloru e atinsa numai prin trecatu, ma asia dicundu e lipita acolea fara nesu cu antecedentiele si premisale, cu unu cuventu in grati'a unoru rogatori, carora le au scosu ochii cu atat'a!?

Din partemi respondu la tóte intrebarile acestea, ca nu vedu lucru consultu cá cativa ablegati romani se mérga asi cautá aperarea dereptureloru natiunali acolo, de unde e certu, ca nu le va capetá natiunea déca cumva si le a perdutu, ori si le va perde. — Nu credu inse, ca ne potu indemná nece interesse materiali se mergemu la Pest'a; pentruca legile, ce se voru aduce in acest'a privintia voru fi generali, pentru unguri si romani si apoi mi se pare, ca pentru usiorarea materiale a poporului va pasi diet'a Ungariei si fara indemnulu catoruva romani, destutu de energiosu!

Dara se adauge motivulu Dlui auctoru de cuprinsu: ca de nu vomu merge noi, voru merge altii si voru lucrá — de nobis sine nobis. —

E bine, déca noi amu poté sperá esoperarea tientei nóstre principali adeca indreptatirea nationalitatii egale deplinu, acest'a inse considerandu ideile dietei din Pest'a o tienu imposibile. Prin urmare, de ce se mérga cativa romani din Transilvani'a la Pest'a? au dóra se dé solemnitate mai mare inarticulari natiunei maghiare de singur'a natiune in Ungari'a si Transilvani'a si de nimicirea romaniloru ca natiune? — adeca mórtea nóstra nationale se se faca si cu subscrierea nóstra? —

Póte va dice cineva, ca romanii voru protestá si Dlu auctoru inca se vede a insemná asia ceva in pasulu, unde afirma, ca romanii in activitate solidaria sine qua non mai multu respectu si storcu.

Intrebu inse apoi, ca locului competente pentru darea protestului diet'a din Pest'a este? si déca e, — apoi candu s'a facutu? din partemi credu, ca chiaru candu protestu dietei din Pest'a i s'ar recunósce competenti'a preste Transilvani'a si asia neamu tala lemnulu de sub pitióre!

Dara continua Dlu auctore, ca ar trebui se fimu activi si asia se mergemu si la Pest'a din cause; ca acum apucandu insusi Maiestatea S'a imperatulu, lucrulu impaciuirea a mana, ar trebui ajutoratu la diet'a de incoronare, chiaru si de aceea, ca-ci prin atare actu adeca intrare in diet'a Pestii, autonomi'a patriei si derepturele nóstre natiunali nu s'aru periclitá, fiendu asecurate si prin rescriptulu de conchiamarea dietei din 25 Dec. an. tr.

Din partemi inse am de a observá: ca Maiestatea S'a imperatulu tooma asia lucra acum spre compunerea afaceriloru monarchiei, cu ajutoriulu unoru barbati, cá si pana acum cu ajutoriulu ministeriului Schmerling, e acesta sedito in natur'a regimului, ca: Remsantele se-si aiba barbatii de incredere, dupa a carora consiliu lucra si esecutesa, — nu pre Maiestatea S'a l'aru ajutá dara acum romanii mergundu in diet'a, ci pre barbatii dela regimu. — Apoi déca barbatii de acum dela regimu ne au deobiegatu catu de pucinu, déca potemu conchiudiendu din ideile si trecutulu barbatiloru dela regimu, barem ceva ajutoriu sperá; atunci sum de parere se mérga romanii si se i ajute. — Inse ce feliu de semne au aratatu barbatii maghiari dela carma, ca voru se ne spriginesca natiunalitatea?! candu a datu Dlu Mailath mai multu decretu natiuniloru de sub corón'a Ungariei, decatu comisiunea de 30 a dietei din Pest'a in proiectu sau de adresa? — Ministrulu de statu Belcredi a emisu circulariu pentru respectarea dereptureloru natiunali si limbistice, — candu au facutu acest'a barbatii dela carm'a provincieloru de corón'a ungara? Se mergemu se le damu votu de incredere? cá si cum amu dori cá se se intaresca asuprane careva fericire, carea o amu fi dobandit!

Si ce e cu securitatea autonomiei si derepturelor nóstre natiunali? — Noi le esplicamu cá asecurate prin rescriptulu din 25 Dec. 1865, — dara de aci urmésa, ca intielesulu se re— dara de aci urmésa, ca intielesulu se remana chiaru asia? sum de convingere ca legile le interpretésa diet'a si monarchiulu, ori mai bine barbatii dela regimu, — acum cumca diet'a in carea neamu castigatu noi derepturele natiunali, ar fi fostu „fictio juris“ o au rostitu de repetite ori barbatii dela regimu, e lucru cunoscutu, — si ce dicu maghiarii si diet'a din Pest'a despre acest'a, déca nu de aiure, ne vomu fi convinsu din proiectulu de adresa a acestei!

Se vedemu dara, ca ce interpretare va veni de acolo, — mai alesu déca diet'a va fi si ceva si tractabile in compunerea intrebariloru comune de statu!? vomu merge la Pest'a se contribuimu si noi la indeplinirea uniunei si a tuturoru consecintieloru ei? Cá si cum acesa, — iara presentii'a nóstra nu s'ar poté templá!

Ori dóra va dice cineva éra, ca románii voru protestá si de acesa se mérga?!

E bine, si in catrau au romanii a se intórce, óre la grati'a maghiariloru in contra voiei carora au lucratu continuu; ori la monarchulu de carele totudeaun'a au fostu ascultatori, si carele chiaru pentru acesa lea si datu ocasiune, cá in diet'a se se dechiare de natione, si se li se recunósca limb'a de egalu indreptatita? Eu credu ca trebue se recure si protestese natiunea si representantii ei la monarchu in persóna! si atunci: este acest'a de lipsa se se templa prin diet'a Ungarici? cá de una parte se i se recunósca competenti'a, éra de alta parte se devina in periclu de a fi judecati cá una fractiune neinsemnata a multimei dietei din Pest'a?!

Cei ce voiescu a fi activi eu credu, ca mai antaniu trebue se le considere acestea!

Si ce se cante romanii la Pest'a? Diet'a din Pest'a e una dieta de impacare, pasiescu dara partile multu pucinu litigante.

Apoi romanii nu s'au impacatu una data? pasiescu ei cá litiganti de nou? si nemicescu contractulu la care se potu ori cum provocá cá la unu ce legitimu, — pentru cá se castige unu ce despre ce sunt convinsi, ca nu voru dobandi?! Eu credu ca romanii nu mai au de a litigá, fara numai de a posti de la Maiestate cá legetur'a facuta una data precale legiuita se se sustiene. — Prin urmare din partemi nu vedu nece unu bine de la una activitate intensa pana in Pest'a, si chiaru nece unu resultatu insemnatu, déca nu acel'a: ca romanii mergundu la Pest'a cá una fractiune neinsemnata in noianulu maghiaru, insisi si aru subscrie nemicirea autonomiei patriei in carea totu mai au ceva, si a esistintii natiunali cu carea se totu mai tienu, pana ce se face unionea ori fusiunea, si egemoni'a natiunei politice se va estende si la noi!

(Va urmá.)

Miscari prin comitate.

Turd'a. (Alegeri.) Din relatiunea unui alegatoriu scótemu unu estractu, care va interesá pe publicu: De 4 dile curgu alegerile mereu. Pana acum candidatii romani Dr. Ratiu si Demetriu Moga primira peste 700 voturi, ér Tisza si Huszár preste 2000. Nu e potentia se reesa vre unu romanu, fiendcea numai Turd'a singura a datu din darulu legi unionistice peste 1000 alegatori; si Turu, Trascau, Agirbiciu, Ghirisiu, Cristoru, comune maghiare preste alta 1000, écea ce facu orasiele pentru romani, cu ce scopu s'a datu drepta tuturoru trentiosiloru si pentru romani s'a incarcatu consulu de 8 fl. 40 cr., cá se nu se mai neci pomenésca vorba romana colo, unde se facu legile! Romanii din departare de 20 milari inca venira se si dé voturile la candidatii loru romani, la Martin tu sirí di de bucuria. Campi'a si montenii preste 700 votisanti intrandu in Turd'a sub standarte nationale si cu „Destéptate romane“, „Hai se damu man'a cu mana“ au data de rusine tóte damu man'a cu mana“ au data de rusine tóte incercarile cu terorismulu, intrigi si corupțiuni neinchipuite. Inteligintí'a romana a fostu la inaltimea misiunii sale si cu poporulu a sustienutu vas'a nationala in gradulu superlativu. Unu Petru Vlassa parochu, unu Moldovanu economu si multi, multi altii dimprenna cu poporulu s'au aratatu atatu de animati, cá si in 15 Maiu 1848. A fostu inse si unu Juda, pop'a din Selcióa, care se sili a amagi pe poporu in partea antagonistiloru. Scandalulu si rusinea rusinei a fostu inse protopopulu Crisianu din Regin, care cu nemicirea vadiei natiunale, vatamandu dreptulu egalu natiunalu alu romaniului, nu s'a rusinatu a seduce vr'o 400 romani, mai multi nobili, prin corupțiuni, ponendu pe fiiulu seu in frunte-le de votare pentru Tisza si Huszár! Perirea t'a din tine Israile! Déca barbatulu acest'a se va mai protege cá pastoriu sufletescu, care imbracá rol'a unui Juda vendiatoriu incarnatu, apoi cei ce lu voru mai protege inca se voru socoti totu asemeni Judi vendiatori de interesele, vadi'a si onórea natiunala. Auditi nerusinare! Se dica elu, ca ce potu face romanii, ce voiescu ei? Se-si alégu deputati romani? ungurii sunt tari, ei sunt domnii tierei, ou ei tractésa imperatulu, ei trebue se ne representese?! — Apoi insialari si demoralisatea, care debue se-o férésca de corupțiuni, cliiaru elu se-o corumpa! elu se lu traga in taber'a, unde pentru vinuarsu se-si venda sufletulu si natiunea lui! Acel'a, care face desbinare intre frati, care ne face de rusine inaintea strainiloru! óre acel'a mai merita se aduca rogatiuni la altariulu Domnului?! Ore superiorii lui si aceste fapte marsiave se-le tréca cu vederea cá intrigele de mai nainte? védia si dé ei sém'a inaintea lui Ddieu! Inteligintí'a romana tóta s'a scarbitu in celu mai maru gradu de scandalulu celu comise, si nu'lu mai póte sufer in sinulu natiunei. Ducase, facase celu vinu turcu ce se va face, dar onórea natiunei romane se nu o mai compromita, acum, candu se lupta pentru dreptori natiunali. —

Belligradu 25 Febr. 1866.

(Capetu.)

Intr'altele, de locu la incepututu desbateriloru, se ivi inainte cuventulu „compromisu“, prin care noi amu potea reesi cu unu deputatu romanu, inse cum? D. protopopu Augustinu de Popu, ne reflectá, ca intre maghiari este o partita, cu carea noi dandu man'a vomu poté de siguru esi cu unu deputatu romanu. Erá unu ce curiosu, cum schimbara feciele mai multi dintre membrii conferintiei, candu audira de compromisu, ca nime credea asia ceva. D. prop. A. d. P. ne asigura, comca intr'adeveru sunt partite intre maghiari, ceea ce afirma si D. senatore Bergianu, ci concrediuramu cause'a D. protopopu cu conditiune, cá pentru noi romanii, noi se ne alegemu candidatu pe cine vomu vrea noi, si asia incepuramu a numi si barbati pe carii iamu dori noi; inse nu ne puturamu uni, ca nu eramu convinsi a poté face compromisu cu frati maghiari.

D. senatore Bergianu dice: eu sciu cumca este o partita intre maghiarii de aicea, cu care amu poté face compromisu, inse ve asiguresu, cumca ori si pe cine amu propune, partii'a acesa nu va primi, fara numai pe D. protopopu A. P., si asia eu ilu recomandu pe d. protopopu, spunenduve si acesa, cumca Dominasa acum sta reu inaintea ungurilor de aicea, dar totusi candidandu pe Dominasa, maghiarii din partita acesa i ar da votu, altii dicea, ca s'a posutu si s'a reintorsu la politic'a natiunei si asia ei concrediuramu causa'a compromisului.

Cu tóte aceste romanii otarira a face si o reservatiune de dreptu, ceea ce promise D. protopopu a o compune, cu care se fimi si conferiuti'a.

De compromisu neci vorba, ca maghiari se se invoiésca si alegerea era la usia.

In 11 Febr. ér conferiramu se ceti reservatiunea de dreptu compusa de par, gr. or. din orasiu; candidaramu alegatorii romani pe DD.

Augustinu de Popu protopopulu greco cat. si A. Tordasianu adm. protopopescu gr. or. alu Alb'a Iuliei, otariramu modulu subscrierii reservatiunei; precum si acea, că cei doi representanti si romanilor din comitetulu centrale se binevoiésca a o predá presidiului comitetului centralu, ce déca nu aru voi a face, se denumira alti trei alegatori, că se o predè, cu care se fini si acésta conferintia.

Subscriindu partea cea mai insemnata, si mai mare a alegatoriloru reservatiunea de drepta. Joi diminéti'a in 15 Febr. o dusa parintele Tordasianu, D. protopopu Augustinu de Popu că se o subscria — cea ce nu numai, ca nu vrù a face, ci impedecá si predarea ei cu mai multe scuturi de retragere, pana ce in urma dise, ca va alege la Vingardu pe Boer János. Veres Latzi (Rosiu) inse se sterse din reservatiune facundose singuru alu doilea spostatu dela causa nationala. —

Vediendu romanii partea cea sanatósa, si mai mare confosiunile acestea facute din partea D. protopopu A. P. — isi concentrara voturile la D. senatore Nicolau Bergianu si adm. prot. Tordasianu, er' D. Iosifu Sebisianu duse reservatiunea se o dè D. presiedinte alu comitetului centrale.

Ne voindu D. presiedinte a o primi o trimiseramu de a dreptulu Insitului r. Gubernium. — (sic!)

Acést'a dara fù purtarea si lucrarea romaniloru din Beligradu in privinti'a alegerii.

Romanii dara isi dedera voturile sale romaniloru celoru doi pomeniti, vero cativa inse din poporenii D. A. P., ii dedera Dsale, unii dedera si la straini anumitu preotulu celu batranu Munteanu votisà in scrisu pe Danii si pe unu romanu. Asia br. Gabriel Kemény si magistriulu de nasi Danii, esira deputati magiari. Er, romanii 'si dedera voturile la romanii de susu.

Mai multi alegatori romani.

Din comit. **Solnocu inter.** 25 Febr. (Alegeri de deputati.) Astadi respiramu mai usioru, ne grabimu dara a descrie cu tóta sinceritatea decursulu alegeriloru. In cerculu inferioru — alu Desiului — s'au tienutu alegerile in 17, 18 si 19 l. c., cu care ocasiune poporulu romanu a aratatu unu caracteru solidu si tare, dara in urma candidatulu romanu facia cu maioritatea preponderanta a alegatoriloru maghiari a trebuitu se remana in minoritate, ce cu tóta certitudinea s'a prevedutu si inainte de candidare. — Despre decurgerea alegeriloru in cerculu acest'a tacemu cu ast'a ocasiune, că se potemu cu stat'a mai vertosu a ne reculege poterile spre a descrie decurgerea alegeriloru din **cerculu de susu (alu Lapusiului)** că cercu romanescu. Dupa conscrierea din lun'a lui Nov. an. tr. in cerculu a-cest'a s'a aflatu dintre maghiari 587 nobili si 49 censualisti, cu totulu 636, éra dintre romani 2186 nobili si 355 censualisti, cu totulu 2541. — Numerulu acestor'a in urm'a reclamatiuniloru facute a crescutu aprópe cu 10% pentru alegerea de acuma. Candidatulu romaniloru a fostu D. jude supremu Gabriele Manu din sinuiu nobililoru cercului alegatoriu, care numai atuncia a pasitu că candidatu dupa ce din partea inteligintiei romane a fostu provocatu si asiadatu despre sucursulu alegatoriloru, cari in urm'a pasivitatiei romane din lun'a lui Nov. lasati fara conducere de prada a'su fostu demoralisatu preste tóta increderea. D. jude supremu G. M a provocatu totu deodata pe respectivii judi procesuali ca ei se se retiena dela orice amestecu si influintiare asupra alegatoriloru pro séu contra, că asia alegatorii se si póta esercea liberu dreptulu loru de alegere, — asemenea a provocatu D. jude supremu si pre respectivii protopopi de-a informá pre preoti că se se retiena prin beserici de ori ce influintiare asupra poporului in partea Dsale, restrigundu-se la publicarea declaratiunei facute in scrisu despre primirea candidaturei de deputatu.

Resultatulu alegeriloru ne-a si datu dovada deplina despre procedur'a fiasce carui jude proc. si a fiacarui protopopu, déca dara acést'a vomu atinge-o mai cu deameruntulu, acesa dorimu a o face numai in interesulu adeverului istoricu, éra nice decum nu pentru atacare personale.

Candidatulu maghiaru c. Alcsu. Bethleu, care in lun'a lui Nov., dupa retragerea D. jude supremu G. Manu si a D. canonicu Mich. Siorbanu, fù alesu pentru diet'a dela Clusiu de deputatu s'a declaratu inca in Clusiu inaintea mai multoru romani, că densulu at' dori de a fi reales éra de catra romani de deputatu pentru diet'a la Pest'a, si inca intr'unu modu ca acel'a, că se nu fia silitu a spesá 2 séu 3000 fl. v. a. de óra ce cine conósce mai desaprópe starea financiala a D. conte, scie bine, ca Domni'a lui inca are pré cu multi creditori de a conversá, si bunurile eredite unulu dupa altulu a le instrainá, — inse ce se faci, candu o patima 'lu cuprinde pre omu, de care nu-i barbatu cu tari'a de a se poté desbracá, asia fù impinsu si de Bethlen de boldulu de inganfore si superbia de a pótè fi deputatu la Pest'a, catu in momentele din urma a resolvitu chiaru 5000 fl. v. a. spre a poté castigá cu ajutoriulu acelora din partea nobililoru proletari maioritate de voturi. Spre scopulu acest'a a avutu cortesi de frunte pe Beteg Kelemen si Molnár Sándor din Rogozu, celu d'antaiu că presiedinte alu comisiunei con scriet'oria in subcerculu Lapusiului, care singuru numera de 1400 de alegatori romani, s'a postatu cu cancelari'a in cas'a estui din urma si cu ocasiunea acesa a informatu pe toti judii com. si-a vorbitu intre patru ochi cu ei, dupa acesa i-a adapatu cu vinarse in abundantia, că se le castige simpati'a de conlucrare in partea c. Bethlen S., incatu cu totii dela Rogozu s'au intorsu pe a casa ospetati pana la gradulu de animsilitate. Cesalalti cortesi au fostu Keresztes Károly cancelistu D. jude proc. romanu Ioane Buzura din Megogia, care de faci'a Dlui principalu — creatura a D. jude supremu G. M. — a adapatu pe nobilii alegatori din Megogia. Strimbulu si Chinesci, in care trei comune se afla la 500 de alegatori, — unu altu cortesiu principalu a fostu armenulu Jacob Voit, acestu cortesiu inca a intinsu si asiediatu liberalitatea de vinarsu nobililoru veniti sub comand'a lui Keresztes, — in cerculu Caticaului a fostu cortesiu de frunte inca Iosifu Preda nou numitulu advocatu maghiaronu dela Ileanda si Kászoni Sándor postmaicesterulu dela Galgau, éra judele proc. Pánczél János totu creatura a D. jude supremu G. M. inca n'a lasatu nice unu momentu nefolositu spre a influintiá asupra alegatoriloru in contra D. G. M. si in partea cont. Bethlen S., — dintre romanii cartorari avemu de a inregistrá de instrumente dejositorie pe I. Gitiu din Ileanda mare si Const. Popu din Rusii de susu ambii preoti uniti, dintre cari astu din urma a amblatu chiaru pe sate spre a smagi pe poporu in partea candidatului maghiaru, éra celu d'antaiu s'a indestuitu de a seduce pe alegatorii din comun'a propria in numeru la vre-o 150 de insi. Despre popa Gitiu se scie, ca si in an. 1863 a primitu 10 fl. pretiu de cortesia din partea lui Beteg Kelemen, — că apostatu infidelu s'a portatu din partea civila si Ioane Pasica notariulu dela Lapusiulu romanescu, dupa ce mai inainte a fostu facutu declaratiune solemna, ca densulu nu se va departá de catra partit'a nationale. (Va urmá.)

Deputati alesi.

In comit. Solnocu cercu de diosu: Carlu Torma, cercu de susu c. Bethlen Sandor; in Csiszereda Ioane Geczi; in Kézdi-Oriorheiu Pap Alajos; in Clusiu c. Em. Mikó si Alexiu Nagy; in comitatu Carl Zeyk si Ios. Hosszu. D. canonicu Negrutiu capatà 390 voturi si Zeyk 741. — In M. Osiorheiu Dozsa Elek si Dozsa Daniel. Scaunulu Ariesiului Zeyk Jozsef si Nicolau Gaiu.

Romanii din cerculu de diosu si au datu voturile numai la Prota din Varesmortu si D. George Lászlo cu totii, va se dica la romani, dovada, ca nu se mai multumesce romanulu cum nu representara strainii pana acum, si dovada, ca romanulu a calcatu pe drumulu vietii, drumuiu dreptului seu nationalu de a'si alege barbatii sei pe or si unde, cari sei represente in universitatea s'a nationala. „Korunk" observa in Nr. 26, ca fiendu in minoritate n'au ajunsu altu scopu, decatu o mica demustratiune politica, ba fórte mare, ca acum Zeyk nu va poté vorbi si in numele romaniloru, ca se invoiescu a'si vinde si ei tér'a, vedi acesta o protestulu celu viu si potemicu. Onóre celoru celu facu!

In Doboca: cercului: Pancelcsch Oszvai Franz cu 664 voturi. Romanii si dedera votulu lui Alecsandru Bohatielu 428 voturi cu unanimitate. In comit. Hunedórei er' nu potura esi romanii decatu cu Anton Pára. In Cs. Szereda I. Czeczö, Comitatulu Cuculuiului o. Bethlen Farkas si Szentkereszti Zsigmond. In Turd'a Tisza László si Huszár Károly. In scaunulu Odorheiului Szolga Miklos si c. Bethlen János. Sibiiu: Rannicher si Zimmermann. Romanii si-au datu voturile T. Bologa 71, Pintiu 71 (numai statia sunt?). Scaun. Cincului: Gorgiu: Mihàli Miko si Cincu: Lázár Dénes. In Alb'a superiór'a: Ioane de Horváth. In scaunulu Cincului Eitel si Dr. Teutsch.

Dela diet'a din Pest'a.

Siedinti'a din **21** Fauaru (capetu). Manuele Gozdu in credintia, ca prin cuvintele natiune libera autonóma se intielege sum'a si complecsulu tuturoru locuitoriloru Ungarici de ori ce limbe intre mari aplause ale casei, care pe noi la cestiunea acésta ne aduce intr'o credintia confusa despre manevrele unui deputatu romanu, fia ele catu de advocatice, se invoi că se remana testulu adresei intocmu, fiendu-ca in contra ingrigirei, comes celelalte nationalitati se ignorésa, se afla accuritate deplina in aceste cuvente ale adresei: „si la compunerea acestoru legi vomu urmá principiale dreptatii si ale fratietatii, si in fine se face organu alu deputatiloru romani declarandu in numele loru, ca se afla deplinu odiniti prin pasagiulu acesta, si nu voru a mai prelungi si ingrauná desbaterile. E curiosu, ca d. Gozdu vorbesce in numele deputatiloru romani si dupa densulu in data se scóla deputatulu romanu

Vladu, si 'si arată parerea de reu, ca nu s'a potutu mai bine audi cuventarea dep. Stratimirovics, ca-ci altufelu cas'a si ar' fi aratatu recunoscienti'a pentru parerile oratorului acestuia despre cestiunea orientala. Elu inca partinesce emendamentulu lui Stratimirovics, fiendu-ca adres'a trebue se represente tóte nationalitatile. Jendrassek dice, ca asia se intielege. Sig. Popu face distinctiune intre natiunea politica si intre nationalitati. Inainte de 1848 au fostu numai statorile si ordinele ad. partea privilegiata a locuitoriloru Ungarici; si natiune politica in corpus juris nici ca se pomenesce, ci numai in 1848 s'a nascutu acésta numire, care cuprinde complecsulu tuturoru locuitoriloru Ungarici, si elu inca se tiene pe sine că representantu alu tierei (asia? dar tiér'a te-a adusu cu pericululu perderii vietei, nu romanii?! Ai spus'o acést'a profesionea de credintia a alegatoriloru, ca nu vei fi representantulu romaniloru că atari ci representantulu tierei? Si nu alu unui cercu de alegere romanu?!) Éra in fine mai recunósce chiaru si supremati'a limbei maghiare că limba a regimului si a dietei, si totu sperésa, ca apoi mam'a comuna va provedé cu asemenea dreptu pre nationalitati! — In fine nefiendu spriginitu Stratimirovics se primi testulu adresei cu maioritate de voturi. La alinea 31, 32 propuse Bartal emendamentele s'ale, asupra caroru inca se desbatù pana se inchise siedinti'a. In Siedinti'a din 22 Febr. Deputatii ardeleni din Alba Iulia, Károly Kemény si Károly Dánfy, dandusi credentionalele, fura aplaudati din tóte partile si continuanduse desbaterile ocupara si acésta siedinti'a pana candu in siedinti'a din 23 'si retrase Bartal modificatiunile s'ale, dupa ce fù convinsu prin o cuventare a lui Deák, stringundu man'a lui Deák in siedinti'a publica.

Miletics, dep. serbu, inca cadiu cu emendamentulu seu facutu la alinea 32 că in locu da, natiunea maghiara se se puna „natiunele tierei", cu tóte ca fù spriginitu de Dobransky, care dise ca in Ungaria nu esista natiune politica, si de Stefanides, dep. slovacu, care pretinse asemenea, dar totu se primira si aceste alinii nemodificate. La alinea 35 inca pretinse Manoilovics, că in locu de „civii tierei" se se puna locuitorii tierei, inse nu se primi. Alinille pana la 39 éra se primira nestramutate. La acést'a inse face C. Bobori emendamentu pretindendu a se pune cuvintele „acestea acestu fundamentu neci ca lu potura restorná unilateralele decisiuni ale dietei din Sibiiu din 1863, despre care cu dorere ne aducemu amente." Inse remase tecstulu originalu.

Dr. Hodosiu propune o modificare patrundiatória in alinea 39 (vedi Gazet'a nr. 12) in favórea Transilvaniei. 1. In locu de uniune" pretinde se se puna „necsu" 2. In locu de, a se dice „fundamentulu acestoru relatiuni 'lau pusu acelea legi, cari s'au adusu in 1848 despre uniunea Ungariei cu Ardélulu" se se dica „l'a pusu sanctionea pragmatica si art. VI, de lege din 1791" éra celelalte cuvinte se se dica „in respectulu acesta inse cu privire la legile Transilvaniei din 1848 si 1863 mai este multu a se face." 4. La fine pretinde a se a-

dauge: „precându neci noi nu vomu pofti nemicu, ce ar' poté periclita autonomi'a, dreptulu de legislatiune, intregitatea si nedependinti'a Transilvaniei cá unei tieri, ce se tiene de corón'a S. Stefanu." Dr. Hodosiu in motivarea s'a nu vré a recunósce legei din 1848 valórea legalitatii, din contra recunósce de legale decisiunile dietei din Sibiiu din 1863. Fusiunea Transilvaniei cu Ungaria necidecumu nu o póte concede, ci in puterea legalei dreptati pottesce, cá partile adnecse rupte de catra Transilvania se se reanecsesce.

Causa croatiloru.

Pentru cá se scimu decursulu si se pipaimu simptomele mai 'nalte — impartasimu si decursulu presentarei adresei Croatice in audienti'a solenela din 22 Februariu in Buda: deputatiunea statatoria din deputatii Sohay si Mrazovics se adresa prin organulu lui Sohay cu urmatoriele cuvinte catra Maiestate: „Diet'a croatica e condusa de inalt'a idea a manifestului din Septembre si tiene tare de drepturile neprescriptibile, intocma inse este gata a aduce in armonia interesele de viétia ale Croatiei cu celea ale tronului si cu pretensiunile monarchiei basate pre sanctiunea pragmateca precum si cu interesele regatului acelui, cu care au impartitu bucuri'a si suferintie de 800 ani si dupace predara adres'a adauge rogamintea pentru sanctionarea principiala a universitatii slaviloru sudu aratandusi dorinti'a de a vedé dic'a acea de bucuria, in care tierile unite ale corónei santului Stefanu se póta aduce omagiu Unsului seu.

Mai. S'a in uniforu'a regimentului granitiariu Likkan respunse in urmatoriulu chipu:

„Dorintiele si rogarile pre cari le respicá representanti'a regatului meu triuntiu in adresa le voiu supune celei mai ingrigitórie apretiuiri. Intentiunile Mele sunt cunoscute tierei, celei ce sta atatu de aprópe de anim'a mea cea parentesca. Implenirea loru o asteptu dela intielegerea libera, pre care credintiós'a natiune in nisuintiele sale celea patriotice cu cumpanire liniscita si libera de patimi nu o va delatura. Decatu tóte cestiunile „cari atingu interesele tierei, in momentulu de facia prin pretensiunea cea importanta si neamanabila e cu multu mai pre susu regularea relatiuniloru impreunate sub coróna S. Stefanu si unirea loru intima si nedespartibila cu intrég'a mea monarchia, care are ase regula in unu modu corespundatoriu cerintieloru tempului. Pentru aceea nutrescu in inim'a mea vi'a dorintia, cá se se faca din partea dietei Croatiei pasii pregatitori si conducatori la cointielegerea cu representanti'a regatului meu Ungaria si se se faca fora intardiare. In credintiati diet'a despre grati'a si favórea mea regésca." Deputatiunea vorbi in limb'a crosta si Mai S'a respunse in limb'a germana. — Votulu minoritati se dede inainte de audientia deputatiunei. —

In dieta Croatiei din 22 Februariu se decise a se tramite la Mai. dóue representatiuni, un'a pentru iertarea restantiloru de contribtiune pre anulu 1865, pentru amnestia la toti cei ce dosira dela recrutare prin absentare in litorale. Acuma se desbate ordinea alegerei pentru diet'a, in care se primira votulu personalu pentru toti Episcopii, ér pentru aristocrati inca nu.

Pré'naltulu rescriptu r. cá responsu la adres'a dietei croato-slavóne din 12 Febr. 1866 inca a esitu: elu cuprinde urmatóriele:

Dupace Mai. S'a si arata multiamirea, ca dupa cuprinsulu adresei diet'a s'a lasatu de pusatiunea negativa din 1861 si recunoscundu in principu pertractarea comuna a obiecteloru comune ale imperiului cerute de pusatiunea de mare potere a monarchiei s'a dechiaratu a fi gata spre a lucrá la deslegarea cestiuniloru de dreptu de statu intr'unu modu, ce asecurésa pusatiunea de potere a imperiului, si acum credu, ca scést'a o potu face la olalta cu regatulu Ungariei, pentrucá resolvarea acestei cestiuni urgente se nu se indelogésca, ii provoca a pasi in data la alegerea unei deputatiuni, care cu alta deputatiune alegunda din diet'a din Pesta ar' avé a intrá in negotiare despre relatiunile imprumutate de dreptu de statu si despre celea catra imperiu, avendu libertate a-'si castigá destule garantii pentru sustinerea interesseloru nationale prin supastrarea autonomiei indreptatite si prin reservarea cá diet'a loru se determinese resultatulu.

„In chipulu acesta va succede mai iute a mediulocí o diploma inaugurala, care va cuprinde relatiunea de dreptu de statu a tieriloru coróunei S. Stefanu si a pasi la actulu de incoronare, pre care si noi si voi lu dorimu cu a semené caldura."

Privitoriu la unirea Dalmatiei cu Croatia si Slavonia Mai. S'a nu se lasa la ulteriór'a descurcare a acestei intrebatiuni, pana candu nu se va ficsá relatiunea de dreptu de statu a Croatiei si Slavoniei catra Ungaria si catra intrég'a monarchia. Privintiele poterei armate ale monarchiei nu concedu a intr'uni neci graniti'a militara supta comuna administratiune provinciala cu tier'a muma, ci se va portá de grigia pentru bunastarea granitiei militare. In fine si pentru bunastarea granitiei militare. In fine si pentru sperantia, ca precependu importanti'a morarata sperantia, ca precependu importanti'a morarata si a obiectului voru ascultá de commentului si a obiectului voru ascultá de commentului si a obiectului voru ascultá de commentului si bunevoitoriu si voru cautá numai ceea ce e posibilu si practicu de a se poté ajunge. Rescriptulu finesce asia: „Pentru acést'a ve provocu cu urgentia, cá incungiurandu tóte privintiele de a dóu'a mana si delaturandu tóte pedecile crutiandu si tier'a cea si desultumintrelsa greu impovorata de mai cea si desultumintrelsa greu impovorata de mai mari sacrificia, se pasiti fara amanare la mesurarele, ce conditionésa deslegarea cestiuni loru de dreptu de statu, care sunt asemené de importante pentru tóte popórele imperiului Nostru si remanemu cu grati'a Nóstra regésca si mai incolo benevoitori. Dat'a e 27 Febr. 1866 si domnieí 18. Subscrisii dupa Mai. S'a bar. Em. Kussevich si Dr. Ed. Jellachich de Buzim.

In caus'a representatiunii pentru sistarea recrutarii ordinate se responde negativu, ca nu se póte.

BOEMI'A. In Horovitz boemii atacara pe israeliti; pasi militi'a la midiulocu si dede focu. 6 morti si 23 raniti, din militia inca se dicu a fi multi raniti.

Cronica esterna.

MAREA BRITANI'A. Regimulu Angliei suspendá cu vó'a parlamentului actele constitutiunii „habeas corpus" pentru Irlandi'a si in Dublin, capital'a Irlandiei pescniesce politi'a mereu la Fenieni prepusi, cari venira din statele americane cá agenti conjurati in contra Angliei spre a prepará o insurectiune. Pe tóta diu'a se facu arestari redicandui chiaru si din patu spre a le taia tóta comunicatiunea; si pana acum se afla sute prinsi. Fenienii din Dublinu vrén se opuna resistintia, cá se nu se mai arestese atata lume. Militi'a inse e consemnata prin casarme. — Parlamentulu si continua desbaterile; elu fù si astadata deschisu prin unu mesagiu, care respira pacea si relatiuni amicabile.

GRECI'A. Tenerulu rege Georgiu calatoresce in Dani'a la parenti, de unde cu princ. de coróna si cu princes'a Dagmar voru calatori la Petruburgu la nunt'a acesteia, care e logodnic'a urmatoriului pe tronu alu Rusiei si unde regele Georgiu are de cugetu a si deschide calea pentru petirea unei mare princese a imperatului Rusiei. Cu rudirea suveranilóru se vénésa si simpatiele popóreloru si influinti'a in politic'a loru. —

Caus'a Romaniei.

Turci'a, Franci'a, Angli'a si Itali'a s'au dechiaratu, ca voru lu parte la conferintiele pentru Romani'a, inse loculu inca nu e determinatu. Comitele de Flandr'a a calatoritu in Italí'a, dupace descoperi imperatului Napoleonu fundamentulu de capetenia pentru neprimirea tronului oferitu, care e: cumca neci unu membru dintr'o familia dinastica européna nu póte stá supta suzeranitatea Pórtei. Representantulu Romaniei la cabinetulu de Parisu D. Vasiliu Alecsandri afirmá la loculu cuvenitu, cumca tractatulu din 19 Aug. 1858 garantésa principelui tierei nedependintí'a. Pórt'a inse pretinde, ca ea si-a fostu reservatu drepturile si s'a fostu dechiaratu, ca dupa mórtea principelui érasi se intre in deplinulu ei dreptu in privinti'a Moldo-Romaniei. Poterile apusane inse combatu pe Turci'a cu aceea, ca ele nu au primitu reservarea Turciei si déca nu va poté urmá cointielegerea pentru principe strainu sunt resolute a sustiené provisoriulu, pana candu acel'a va multiami dorinti'a tuturoru plaseloru natiunii. Unele diurnale observa, ca acést'a o ar face pentru eventualitatea unui arangementu cu Austri'a cá schimbu pentru Veneti'a, cá se aiba provisoriulu la dispusetiune.

Fratii romani nu si voru uitá, ca, pana candu nu s'au proclamatu institutiunile egalitarie in Principate, erá se-i abandonese chiaru si Franci'a cu cuventu, ca unu cadavru nimene nu lu póte sparâ. Se se iè pe séma locotenitori'a, cá se nu jignésca neci catu de pucinu din institutiunile egalitarie, ca indata ce voru inclinâ la prefavorarea unei caste cu prejudeciuliu altoru plase ale natiunii voru sapá si la mormentulu fericirii natiunii, altufelu tienendu tare de principiulu egalitariu adoptata fara prefavore castiea voru face din Romani'a fara neci o indoiélá o fericita Belgi'a in Orientu. Inse aici mi aduce amente de cuvintele D. Marcu Rebuk, care in 4 Mart. 1859, candu se pertractá in parlamentulu britanicu causa unirii Principateloru, consimtia cu dorintiele romaniloru si arata sperarea, ca „ei departe cá se mai fia sclavi diplomatiei europene isi voru sparâ demnitatea si fi voru eluptá nedependinti'a chiaru si fara ajutoriu strainu."

— Nu ve inoumetati a face garda orasianésca fara a armá si poporulu ruralu, ca presupositi'a e gata, cumca intentiuni cá aceste nu sunt natiunale, ci eschisive pentru caste si adunaturi in contra pamenteniloru. Nu amanati neci o di a pune in viétia institutiunea obligatória inainte de tóte, ca numai acést'a ve va dovedí inaintea lumei si a natiunii, ce v'ati inaltatu la sublimitatea misiunii, si atunci credeti, ca ne dandu neci o scandala de tendintie eschisive castice voru incetá de sene tóte „tanguirile si svarcolirile" si poterea, harnici'a si virtutea natiunala legata cu chitulu dreptatii egale va fi unu fortu necespumnabilu de intrigele strainiloru.

— Unu pasu spre multiumirea generala s'a facutu, pre'a s'a liberatu; ca se 'si faca datori'a; aperandu, luminandu, deslarvandu si ferindu de rele. Toti din tóte plasele se fia la sentinela, cá se nu concéda, se semene diavolulu semintí'a intrigeloru ce sfasia orce tiéra, si Ddieu va fi cu Romani'a, candu inimile tuturoru romaniloru voru bate asemene de caldu pentru ea si pentru regimulu ei, de e emancipatu si inaltatu mai pre susu de tóte pretensiunile si pornirile venetoriloru de plapome. —

? Cea mai ferbinte dorintia generala a romaniloru e, cá deputatii alesi de ei se se adune la olalta aici in patria, de unde inainte de tóte se faca representatiune in numele natiunii catra Maiestate, in a carei omagiu si la a carei pre'naltu mandatu singuru se a abnegatu si umilitu intru stata! Onórea natiunala, precautiunea de dreptu si autonomi'a patriei o pretendu acésta!

Programu.

In institutiulu de fetitie de invetiatura si educatiune, ce esista de 14 ani in Brasiovu, alu *Henriettes de Vautier* se primescu in totu tempulu scolaritie de ori ce etate, atatu interne catu si esterne, si se imparti dupa depunerea unui esamenu in clasele respective.

Studii obligate de invetiamentu:

1. Religiunea. Fiacare damicela se instruésa in invetiaturile religiunei sale de preoti séu de catecheti autorisati. 2 Limb'a francesa, a carei insemnetate si trebuintia e recunoscuta comunu, se propune in institutiu cu cuventia pretimire, deórece e limb'a materna a artistei; elevele se cultivésa catu se póte de bine in gramatica si in conversatiune. 3. Music'a: Piano. 4. Limb'a germana, stilistic'a si literatur'a. 5. Limb'a romana. 6. Limb'a maghiara, stilistic'a etc. 7. Matematic'a. 8. Caligrafi'a. 9. Desemnulu. 10. Geografi'a 11. Istori'a universala. 12. Istori'a naturala. 13. Tote lucrurile fine femeiesci, precum si gatirea vestmintelorn folositóre si cusetur'a de premenele albe.

Pentru spalare, — costu: cafea de dejunu, 3 feliuri la prandiu, póme de ojuna, unu feliu la cina, pre luuga studiile obligate se platesce pre anu 300 fl. v. a.

Obiecte neobligate: pentru saltare, notare, gimnastica, precum si pentru limbele nóue se platesce separatu.

Instruarea in tóte obiectele e incredintiata la profesori apti, carii sunt ocupati si in alte institute publice, si prin urmare au incredere publica.

Preste totu elevele se bucura de o ingrigire conscintiósa si de o tractare amicala.

Prin acést'a credemu, ca potemu recomendá catu se póte de bine institutulu nostru in asemenea modu atatu interneloru, catu si esterneloru, si speramu a corepsunde de deplinu increderii, ce ni se da prin incredintiarea copiilorn.

Henriette Vautier de Rochefort.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitu lui
JOANNE GÖTT.